

Vergaderjaar 2018–2019

**32 279**

**Zorg rond zwangerschap en geboorte**

**32 793**

**Preventief gezondheidsbeleid**

**Nr. 176**

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,  
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2019

Met deze brief bied ik u de Monitor Middelengebruik en Zwangerschap 2018 (Trimbos-instituut 2019) aan<sup>1</sup>. Hierin is het tabak-, alcohol- en drugsgebruik onderzocht onder 1855 zwangere vrouwen. Uit deze monitor blijkt dat het aantal zwangere vrouwen dat rookt is verminderd, van 9% naar 7%. Hoewel de afname statistisch niet significant is, lijkt het aannemelijk dat er sprake is van een dalende trend, aldus de onderzoekers. Met het Nationaal Preventieakkoord is de ambitie afgesproken dat het aantal zwangere vrouwen dat rookt daalt van 9% in 2016 naar minder dan 5% in 2020. Uit de vandaag gepubliceerde cijfers blijkt dat we goed op weg zijn. Uit de Monitor blijkt ook dat 44% van alle vrouwen in de vier weken vóór de zwangerschap en 4,2% tijdens de zwangerschap alcohol heeft gedronken, terwijl zij wisten dat ze zwanger waren. Deze percentages zijn ten opzichte van 2016 vrijwel gelijk gebleven.

In het Nationaal Preventie Akkoord wordt toegewerkt naar een rookvrije generatie in 2040. De ondertekenaars van het Akkoord zetten met tal van maatregelen en initiatieven onder meer stevig in op het bevorderen van stoppen met roken en in het bijzonder het terugdringen van het roken voor, tijdens en na de zwangerschap. Zo komt er dit najaar een meerjarige stoppen met roken campagne en stellen zorgverzekeraars eerstelijns stoppen-met-rokenprogramma's vrij van het eigen risico vanaf 2020. Zorgprofessionals en verzekeraars gaan ook aan de slag met de implementatie van de Richtlijn Behandeling Tabaksverslaving en Stoppen met Roken Ondersteuning, het Addendum voor Zwangere vrouwen en de Zorgstandaard Tabaksverslaving 2019.

De campagne «Help een Stopper», gericht op de sociale omgeving van zwangere vrouwen, wordt de komende jaren voortgezet. Deze campagne heeft een positief effect op de groep laagopgeleide rokers.

<sup>1</sup> Raadpleegbaar via [www.tweedekamer.nl](http://www.tweedekamer.nl)

De Taskforce Rookvrije Start (bestaande uit 9 beroepsverenigingen, het College Perinatale Zorg en kennispartners) blijft komende jaren een belangrijke rol spelen in het agenderen van het thema, het implementeren van zorgpaden in de geboortezorg en jeugdgezondheidszorgregio's en het ondersteunen van zorgprofessionals bij het begeleiden van (aanstaande) ouders.

Het opgroeien van een rookvrije generatie begint in de buik. Met de inzet van alle betrokken partijen op dit thema brengen we de Rookvrije Generatie een stap dichterbij.

In het Nationaal Preventieakkoord zijn ook afspraken gemaakt om het problematisch alcoholgebruik te verminderen bij verschillende doelgroepen, waaronder ook zwangere vrouwen. Ten opzichte van 2016 zijn deze percentages vrijwel hetzelfde gebleven. De ambitie voor zwangere vrouwen is uiteindelijk geen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap, de zogenaamde nulnorm. Er is immers geen veilige grens voor het drinken van alcohol tijdens de zwangerschap gelet op de risico's voor het ongeboren kind. Hiertoe worden er onder andere trainingen voor zorgprofessionals ontwikkeld die helpen om alcoholgebruik bespreekbaar te maken en worden bestaande interventies verder toegepast. Hierbij wordt waar mogelijk aangesloten op de acties van de Taskforce Rookvrije Start en Kansrijke Start.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
P. Blokhuis